

Maja med

TID

för alla

Nya regler
för dig som är
arbetslös

6

tips som visar dig steg-för-steg hur
du gör för att få rätt ersättning
om du blir arbetslös

Så mycket betyder
jobbet för din
personlighet

AEA i Almedalen

Ann Heberlein, teologie doktor i etik och författare, inledde AEA:s seminarium om arbetslösa människovärde.

Se sammanfattning på www.aea.se/almedalen

1,27%

av AEA:s medlemmar är arbetslösa.
Det blir sammanlagt 8 387 personer.

Ändrade planer ledde till framgång

På Oljansgården i Koberga i Dala-Husby bor Maja med man och barn, tre får, ett par katter, kaniner, höns, hunden Doris och två shettisar. Maja tycker om djur och skulle blivit veterinär. Det var plan A. För tio år sedan växlade hon över till plan B, ett lappkast hon inte har ångrat.

TEXT OCH FOTO: ANN SVALANDER

Maja Oljans är dalkulla. Född i Leksand och uppvuxen i lilla Västannor i Häradsbygden. De första skolåren, upp till sexan, gick hon i byskolan, sedan högstadiet i Leksand och gymnasiet i Rättvik. Betygen räckte till naturvetenskaplig linje men det blev naturbruksprogrammet med fokus på djurskötsel och hästhållning. Ännu hade Maja inte spikat sitt mål, och hon visste ju hur som helst att det fanns fler än en ingång till veterinärbildningen ...

– Jag bodde borta i veckorna och trivdes jättebra på gymnasiet. Och hade jag inte gått i Rättvik hade jag nog aldrig träffat min man, Gustaf, han gick linjen med jordbruksinriktning två år över mig.

Bestämde sig för Komvux

Sitt första jobb hade Maja hos en travtränare.

– Sedan var jag mjölkpiga i ett par år på en stor gård i Borlänge. Det var tungt och rätt tufft att stiga upp tre på natten för att ta den tidiga morgonmjölkningen. Roligast var det när veterinären eller seminören kom.

– Så jag bestämde mig för att läsa lite till och gick ett naturvetenskapligt basår på Komvux och gjorde högskoleprovet.

Maja hade pluggat hårt. Ändå kom hon inte in på Veterinärhögskolan. Kanske skulle hon lägga sig snäppet under och bli djursjukvårdare?

– Men samtidigt hade en helt ny idé växt

Maja Oljans

Ålder: 34 år

Intressen vid sidan om jobbet:

Umgås med familj och vänner. Ridning och fotboll, inredning och antika möbler.

Vill hinna med i framtiden: Vara mer fackligt/politiskt aktiv och arbeta för att förbättra vården.

fram: Varför inte sjuksköterska? Djuren kunde jag ju ha som intresse vid sidan om.

Högskolestudier i Falun

Maja sökte till högskolan i Falun, där seglade hon in. Tre år senare, i januari 2006, hade hon sin legitimation.

– Just när jag gick ut skrek man inte efter sjuksköterskor, så det var inte precis frågan om att välja och vraka.

Men Maja fick en tjänst direkt, på Falu lasarets avdelning för mag- och tarmopererade patienter.

– Det var roligt, jag trivdes, det hände mycket, jag lärde mig massor och det fanns en bra struktur – ett team work – som jag gillade. Man jobbade lika nära undersköterskorna som läkarna.

Maja stannade i sju år, två föräldradigheter inräknade. När barnen kommit – Ingrid, 3, och Märtha, 6 – fick vardagen prioriteras om. Kruxet var pendlingsavståndet, nio mil i bilen varje dag.

Efter att först ha gått ned i tid valde

Maja att söka sig till närliggande Hedemora vårdcentral.

– I stället för att ha ansvar för upp till 14 patienter på ett kvällsskift arbetar jag bara dagtid och tar hand om en i taget. Jag trodde nog att jobbet skulle kännas lite tråkigt jämfört med kirurgavdelningen, men så är det inte alls. Ett inslag som är helt nytt för mig är sjukvårdsrådgivningen i telefon, den är spännande, man övar verkligen upp sin bedömningsförmåga när man inte möter patienten öga mot öga.

Nya regler för arbetslösa

Från 1 september ska alla arbetslösa, eller sysselsatta i ett arbetsmarknadspolitiskt program, fylla i en aktivitetsrapport hos arbetsförmedlingen. I rapporten ska t.ex. noteras:

1. Jobb du sökt och vilka jobbintervjuer som du har varit på.

2. vilka rekryteringsträffar som du har deltagit i.

3. utbildningar du sökt och eventuella samtal med studie- och yrkesvägledare.

Skulle rapporten inte komma in i tid meddelas a-kassan som

utreder och beslutar om det påverkar ersättningen. Mer information finns på arbetsförmedlingen, telefon 0771-416 416. Mer information om arbetslöshetsersättning och sanktioner finns på www.aea.se

Det är viktigt för Maja Oljans att tiden räcker till för både arbete och familj. Döttrarna Ingrid och Märtha får en kram framför pappa Gustafs solrosodling.

Framför sig ser hon jobbet som distriktsköterska, det passar att kombinera med uppgiften som mamma och ger ändå utmaningar och kompetensutveckling.

Framtidsdrömmar

Nu i höst ska Maja gå en kurs i näringslära:
– För att höja mina högskolepoäng, distriktssköterskeprogrammet är populärt och inte helt lätt att komma in på, när jag sökte i fjol var jag en av många och blev 82:a reserv!

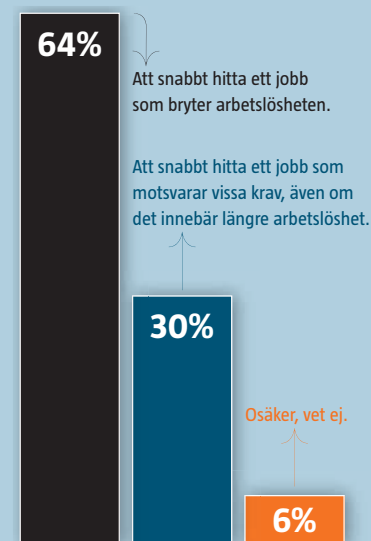
Och på ännu längre sikt, om tio år så där, drömmen om något helt annat ... utlands-tjänstgöring med Läkare utan gränser eller Röda Korset? En 4H-gård, ett hästfritids? Kanske fosterhem?

– Det finns så många barn som aldrig får allt det som mina barn har fått, med djur och friheten på landet. Jag skulle vilja att vi kunde dela med oss.

I kombination med Bed & Breakfast, varför inte? Om också entreprenören i Maja Oljans fick säga sitt.

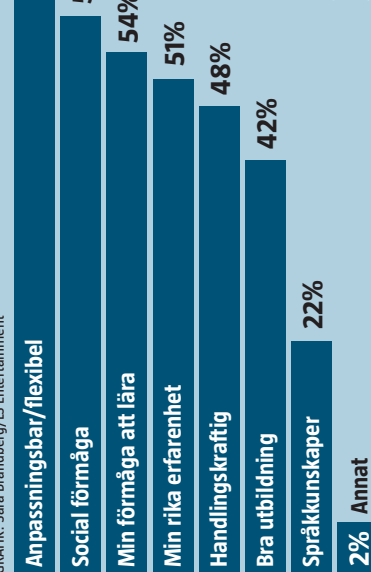
Så tycker allmänheten

AEA har frågat 1000 personer över 18 år. Vad vore viktigast för dig om du blev arbetslös?

Vad tror du skulle få en arbetsgivare att välja just dig för en anställning?
Läs mer på www.aea.se/enkät

GRAFIK: Sara Brandberg/LS Entertainment

A-KASSAN

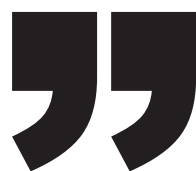
Så får du rätt a-kassa från början

- 1 Anmäl dig på arbetsförmedlingen, håll kontakten med dem och skicka in dina aktivitetsrapporter i tid.
- 2 Skicka oss dina handlingar. Ansökan och arbetsgivarintyg är obligatoriska. Efter två veckor skickar du ditt första kassakort. Några dagar efter din anmälan på arbetsförmedlingen får du information om hur du redovisar arbetslösheten på internet.
- 3 Sök arbete aktivt, på egen hand och via arbetsförmedlingen.
- 4 Vi skickar dig skriftligt beslut och betalar ut den ersättning du har rätt till. Som mest kan du få 680 kronor fem dagar i veckan. De sju första dagarna är karens.
- 5 Skicka kassakort var 14:e dag. Ersättningsperioden är 300 dagar, 450 för föräldrar till barn under 18 år. Om du deltidsarbetar begränsas ersättningen till 75 dagar, men du kan ha rätt till resten av din period om deltidsarbetet avslutas.
- 6 Har du rätt till inkomstersättning från facket eller en privat försäkring? Har du omställningsstöd eller avgångsersättning via exempelvis Trygghetsrådet eller Trygghetsstiftelsen? Kontrollera och ansök.

TILL SIST

Katarina Bengtson Ekström
Kassaföreståndare AEA

Vi vet att hur man blir bemött av andra och vilket jobb man har är viktigt.

Vem är du om du inte jobbar?

Hur skulle du påverkas av att bli arbetslös? Svårt att säga eftersom självkänsla, självförtroende och självrespekt är komplicerade saker. Men vi vet att hur man blir bemött av andra och vilket jobb man har är viktigt.

Många av våra arbetslösa medlemmar har vittnat om att det kan vara tufft att behålla respekten för den man är, särskilt om arbetslösheten blir långvarig. Det händer till och med att man undviker situationer där man behöver träffa nya människor för att slippa berätta att man är arbetslös.

Vi bad bland andra politiker, arbetsförmedling, arbetsgivare och en etiker diskutera frågan under Almedalsveckan på Gotland i juli.

Några av slutsatserna är att det är viktigt att man får respons på det man drömmer om, det man vill och kan för att kunna fortsätta tro på sin egen förmåga. Att myndigheter och arbetsgivare ska ha sin utgångspunkt i individen och inte i grupper och att man också ska våga prata om känslor och inte bara om cv:n, statistik och prognoser.

Handen på hjärtat, vad säger du i följande situation? Du presenterar dig för en ny granne och frågar vad hon arbetar med. Hon svarar –"Nej, jag jobbar inte, jag är arbetslös sedan ett halvår tillbaka".

Se ett kort sammandrag av Almedalsdiskussionen på www.aea.se/almedalen

Vill du hellre ha AEA informerar elektroniskt?

Anmäl det på www.aea.se/anmal